

Förslag till **Beslut om bildande av Stadssjöns naturreservat i Hedemora kommun**

Kommunens beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Hedemora kommun att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Reservatets gränser utmärks i fält.

Reservatet namn skall vara *Stadssjöns naturreservat*.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Stadssjöns naturreservat
Kommun	Hedemora
Län	Dalarna
Natura 2000-beteckning	SE060256
Lägesbeskrivning	Strax öster om Hedemora vid Dalälven och sjön Hovran
Församling/socken	Hedemora församling/Hedemora socken
Terrängkartan	12G NV
Fastighetskartan	12G 6C och 12G 7C
Naturgeografisk region	Skogslandskapet norr om norrlandsgränsen
Kulturgeografisk region	Södra norrlands och norra svealands kust- och odlingsbygder
Fastigheter	Hedemora 2:13, 2:18, 2:27, 2:48, 2:49, 6:1, S:2
Nyttjanderätt	Brunna-Nibble Viltvårdsområde
Area	50 hektar
Förvaltare	Hedemora kommun

Syftet med reservatet

Syftet med Stadssjöns naturreservat är att i gynnsamt tillstånd bevara de värdefulla livsmiljöerna alluviala lövskogar som tidvis översvämmas, nordliga boreala alluviala ångar och naturligt eutrofa sjöar med nate- eller dybladsvegetation. Även de för livsmiljöerna typiska arter ska gynnas av reservatets skötsel. Strukturer och funktioner som gamla grova träd, död ved, vattenståndsfuktuationer, välhävda gräsmarker ska finnas för att ovan angivna syfte ska kunna uppfyllas. Genom att delar av de igenväxande älvängarna restaureras gynnas det rika och för Hovranområdet typiska fågellivet.

Ytterligare ett viktigt syfte med reservatet är att erbjuda allmänheten ett område för rekreation och naturupplevelse. För detta ändamål ska bl. a en vandringsled och informationstavlor iordningsställas.

Skälen för beslutet

Stadssjöns naturreservat är 50 hektar och utgörs av Stadssjön och den mosaik av öppen älväng och lövskog som omger sjön. Stora delar av lövskogen har fått utvecklas fritt och uppvisar därför idag höga naturvärden. Det är i första hand närvaron av grova lövträd och död ved som gör skogen till en lämplig biotop för många arter. Vedsvampar, insekter och flera fågelarter är beroende av den här typen av skog och det är därför ytterst viktigt att skydda de spillror av orörd lövskog som fortfarande finns kvar i landskapet.

Även reservatets öppna marker hyser höga naturvärden, sett både till floran och till faunan. Fin starrvegetation återfinns i dessa delar och biotopen är mycket viktig för rastande och häckande fåglar. I Sverige har arealen hävdad naturlig gräsmark de senaste 100 åren

minskat så att endast ca 10 % återstår. Eftersom många växt- och djurarter, i synnerhet fåglar, är knutna till just den här typen av marker är dessa arters existens beroende av att biotopen bevaras och att arealen helst ökar.

Ytterligare skäl till reservatsbildning är att Stadssjöns naturreservat ger kommunens innevånare och besökare goda möjligheter till rekreation och naturupplevelser. Vandringsleden sträcker sig genom de olika naturtyperna och visar väl den variation av växt- och djursamhällen som finns inom reservatet. Reservatet vandringsled är tänkt att sammanlänkas med leden som finns i det intilliggande statliga naturreservatet, Lilla älvgången. Efter färdigställandet av Broåleden, som binder samman Hedemora stad med Lilla älvgången, kommer det vara möjligt att på trevlig naturstig promenera från centrala Hedemora ända till Stadssjöns naturreservat. Det stadsnära läget gör också att skolorna i Hedemora kan bedriva undervisning i reservatet.

Förutom att Stadssjöns naturreservat också utgör ett Natura 2000-område så ingår det även i Hovranområdet. Hovranområdet är inte bara en av regionens finaste fågellokaler, men har även värden som anses vara av internationell betydelse. Sverige är anslutet till Ramsarkonventionen (även benämnt Convention of Wetlands), vars syfte är att bevara våtmarker och de värden som är knutna till dessa. Detta skall ske bl. a genom bildandet av naturreservat. Som ett led i arbetet med konventionen har en lista med de värdefullaste områden upprättats. I Sverige finns idag 51 våtmarksområden som förts upp på Ramsarlistan, varav Hovranområdet är ett. Hovranområdet ligger inom Grådö-Hamreområdet som är av riksintresse för kulturminnesvård och delar av Hovranområdet har dessutom klassats som riksintresse för naturvård enligt naturresurslagen.

Förutsättningarna för att bevara och utveckla värdena i reservat anses vara goda om området sköts enligt de riktlinjer som ges i skötselplanen. Tillgängligheten och möjligheten till friluftsliv bedöms inte störa djurlivet i någon större utsträckning och medför endast ringa slitage på området.

På grund av områdets höga naturvärden, kulturhistoriska värden samt värden för friluftslivet och behov av långsiktigt skydd och skötsel bedömer kommunen att ett förordnande som naturreservat ger de bästa förutsättningarna att bevara området.

Kommunen finner i enlighet med 3 kap. 6 § miljöbalken och 5 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. att beslut om att avsätta området som naturreservat är väl förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Beslutet överensstämmer också med miljö kvalitetsmålen Ett rikt odlingslandskap, Levande skogar, samt God bebyggd miljö.

Vid en intresseprövning mot enskilda intressen som kommunen har gjort enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, bedöms att de inskränkningar som föreslås i enskilds rätt att använda mark eller vatten, inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver kommunen följande.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5§ miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

- 1 § Det är förbjudet att inom reservatet
- A1. uppföra byggnad eller anläggning på såväl mark som i vatten såsom vallar, bryggor, luft- eller markledning
 - A2. anlägga väg, anordna upplag, borra, gräva, schakta, uppfylla, tippa, dika, dämna, eller lägga igen diken
 - A3. utföra skogsvårdsåtgärder eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle
 - A4. bedriva fågeljakt
 - A5. framföra motordrivet fordon annat än i samband med uttransport av fällt vilt med s.k. älgdragare eller motsvarande
 - A6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalka eller gödsla mark eller vatten
 - A7. kultivera ängar och naturbetesmarker
 - A8. Odlar energigrödor

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

- 2 § Ägare och innehavare av särskild rätt skall tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas
- B1. utmärkning av reservatet,
 - B2. anläggande av parkeringsplats och vandringsleder samt uppsättning av informationstavlor,
 - B3. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden,
 - B4. Åtgärder som är nödvändiga för reservatets restaurering och skötsel, t ex gallring, röjning, fräsning, slåtter och betesdrift.

Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordning i övrigt inom naturreservatet

- 3 § Det är förbjudet att inom reservatet
- C1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
 - C2. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs.
 - C3. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.
 - C4. utan kommunens tillstånd anordna lägerverksamhet.
 - C5. utan kommunens tillstånd anordna tävlingar.
 - C6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur. Jakt med drivande/stötande hund får bedrivas under perioden 1 oktober t o m 31 mars. Eftersök på trafik- eller jaktskadat vilt får genomföras under hela året.
 - C7. tälta
 - C8. göra upp öppen eld på annan plats än särskilt iordningsställd plats som är markerad med skylt.

C9. skada, plocka eller samla in växter eller växtdelar. Plockning av bär och matsvamp för eget behov är dock tillåtet.

4 § Föreskrifterna i 1 – 3 §§ skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Andra föreskrifter som gäller för området

Kommunen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna, gäller även andra lagar, föreskrifter och förordningar för området.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer kommunen bifogad skötselplan (bilaga 2).

Ärendets beredning

Länsstyrelsen ställer 1993 en förfrågan till Hedemora kommun huruvida kommunen är intresserad av att själva åstadkomma ett skydd för området runt Stadssjön.

I början på 1996 ansöker kommunen om bidrag för markinlösen hos Naturvårdsverket. Naturvårdsverket beviljar kort därefter 50 % i statsbidrag för förvärvs- alternativt intrångskostnaden av marken. Tekniska nämnden får i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att ombesörja markaffäerna. Svefa anlitas för markvärdering och för att sköta kontakterna med markägarna.

Miljökontoret håller under 1996 ett första informationsmöte angående planerna på att bilda ett reservat.

Efter diverse problem i arbetet med markaffäerna blir reservatsplanerna vilande under flera år.

I slutet på 2004 betalar Naturvårdsverket ut 34 000 kronor i statsbidrag, vilket utgör 50 % av de 68 000 kronor som Hedemora kommun förvärvat mark för.

Under november och december 2006 anlitas Peter Sennblad vid Firma Småskog för att skriva skötselplan och övrigt underlag för att Stadssjön ska kunna avsättas som naturreservat. Reservatet avgränsades så att endast kommunägd mark innefattades.

Bilagor

1. Karta över Stadssjöns naturreservat
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar